

Dosarul nr. 2r-149/23
2-21076023-01-2r-06042023

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Ocnîța (N. Vameș)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (A. Garbuz, I. Grosu, A. Ciobanu)

Î N C H E I E R E

31 mai 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de Hristian Godorojea, reprezentat de avocatul Valeriu Caușnean,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Hristian Godorojea împotriva Tatianei Godorojea, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Ocnîța, cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor, și

la cererea depusă de Tatiana Godorojea împotriva lui Hristian Godorojea, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Ocnîța, cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor,

împotriva încheierii din 22 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a restituit apelul declarat de Hristian Godorojea, reprezentat de avocatul Valeriu Caușnean,

a c o n s t a t a t :

La 19 mai 2021, Hristian Godorojea, reprezentat de avocatul Valeriu Caușnean, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatianei Godorojea, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Ocnîța, prin care a solicitat desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor.

La 03 august 2021, Tatiana Godorojea, reprezentată de avocatul Galina Lunga, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Hristian Godorojea, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Ocnîța, cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor.

Prin încheierea din 20 octombrie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Ocnîța, s-a conexat cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Godorojea împotriva lui Hristian Godorojea, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Ocnîța, privind desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor (dosarul numărul electronic 2-21116256-28-2-03082021, numărul manual 2-766/2021) cu cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Hristian Godorojea împotriva

Tatianeii Godorojea, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Ocnița, privind desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor (dosarul nr. manual 2-521/2021, nr. electronic2-21076023-28-2-21052021), atribuindu-i un număr unic – nr. manual 2-521/2021 (f.d.51-53).

Prin hotărârea din 19 octombrie 2022 a Judecătoreii Edineț, sediul Ocnița, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Godorojea Hristian, iar cererea depusă de Tatiana Godorojea s-a admis integral. S-a desfăcut căsătoria încheiată între Hristian Godorojea și Tatiana Godorojea, la 18 septembrie 2010, în primăria s. Hădărăuți, raionul Ocnița, înregistrată în registrul de stare civilă sub nr.6. Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei și eliberarea certificatului de divorț s-a încasat de la Hristian Godorojea și Tatiana Godorojea, în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de a câte 100 de lei. S-a stabilit locul de trai al copilului minor XXXXXX cu mama, Tatiana Godorojea (f.d.95, 102-107).

La 02 noiembrie 2022, Hristian Godorojea, reprezentat de avocatul Valeriu Caușnean, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 19 octombrie 2022 a Judecătoreii Edineț, sediul Ocnița, în care a indicat dezacordul cu hotărârea primei instanțe și a menționat că argumentele de fapt și de drept le va prezenta după recepționarea hotărârii motivate (f.d.99-100).

Prin încheierea din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Hristian Godorojea, reprezentat de avocatul Valeriu Caușnean, cu acordarea apelantului, termen până la 10 februarie 2023, ora 16:00 pentru prezentarea cererii de apel, în original, în care să fie indicată esența și temeiurile apelului, argumentul ilegalității sau netemeinicii hotărârii contestate, motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului și bonul de plată a taxei de stat în mărime de 75 de lei. Totodată, i-a fost explicat că în cazul neînlăturării neajunsurilor menționate, în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită (f.d.111).

La 09 februarie 2023, prin intermediul poștei electronice, Hristian Godorojea, reprezentat de avocatul Valeriu Caușnean, a expediat la adresa de e-mail a Curții de Apel Bălți apelul motivat împotriva hotărârii din 19 octombrie 2022 a Judecătoreii Edineț, sediul Ocnița și dovada achitării taxei de stat (f.d.114-120).

Prin încheierea din 22 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți s-a restituit apelul depus de Hristian Godorojea, reprezentat de avocatul Valeriu Caușnean (f.d.121-123).

La 10 martie 2023, Hristian Godorojea, reprezentat de avocatul Valeriu Caușnean, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 22 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți prin care a solicitat casarea încheierii instanței de apel.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, a depus apel nemotivat împotriva acesteia. Curtea de Apel Bălți, prin încheierea din 24 ianuarie 2023 nu i-a dat curs cererii de apel, acordându-i termen până la 10 februarie 2023, ora 16:00 pentru prezentarea cererii de apel, în original, în care să fie indicată esența și temeiurile apelului, argumentul ilegalității sau netemeinicii hotărârii contestate, motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului și bonul de plată a taxei de stat în mărime de 75 de lei.

Sustine că, în termenul indicat, a prezentat Curții de Apel Bălți apelul motivat și dovada achitării taxei de stat, conformându-se încheierii menționate. Însă, în pofida celor enunțate, cererea de apel a fost restituită.

La 06 aprilie 2023, în adresa Tatiane Godorojea și a Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei Ocnîța a fost expediată copia recursului depus de Hristian Godorojea, reprezentat de avocatul Valeriu Caușnean.

Până la data stabilită pentru examinarea recursului depus de Hristian Godorojea, intimații nu au depus referințe în care să-și expună opinia asupra argumentelor invocate în cererea de recurs.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea recurată a fost pronunțată la 22 februarie 2023 și expediată avocatului Valeriu Caușnean, la 24 februarie 2023, iar lui Hristian Godorojea, la 27 februarie 2023 (f.d. 124).

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus la 10 martie 2023, de Hristian Godorojea, reprezentat de avocatul Valeriu Caușnean, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele considerente.

Din materialele cauzei se atestă că la 02 noiembrie 2022, avocatul Valeriu Caușnean, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 19 octombrie 2022 a Judecătorei Edineț, sediul Ocnîța, în original, în care a indicat dezacordul cu hotărârea primei instanțe și a menționat că argumentele de fapt și de drept le va prezenta după recepționarea hotărârii motivate (f.d.99-100).

Prin încheierea din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel cu acordarea apelantului, termen până la 10 februarie 2023, ora 16:00 pentru prezentarea cererii de apel, în original, în care să fie indicată esența și temeiurile apelului, argumentul ilegalității sau netemeinicii hotărârii contestate, motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului și bonul de plată a taxei de stat în mărime de 75 de lei. Totodată, i-a fost explicat că în cazul neînlăturării neajunsurilor menționate, în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită (f.d.111).

Avocatul Valeriu Caușnean, a expediat la 09 februarie 2023, prin e-mail, cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 19 octombrie 2022 a Judecătorei Edineț, sediul Ocnîța, și dovada achitării taxei de stat, fiind recepționate de judecătorul raportor, în copie, fără aplicarea semnăturii olografe sau semnăturii electronice avansată calificată.

În circumstanțele expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază că potrivit încheierii din 22 februarie 2023, Curtea de Apel Bălți, în baza prevederilor art. 369 alin. (1) lit.a) din Codul de procedură civilă, corect a restituit

apelul depus, din motiv că partea apelantă nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți (f.d.121-123).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție respinge obiecțiile recurentului precum că deși în termenul indicat, a prezentat Curții de Apel Bălți apelul motivat și dovada achitării taxei de stat, instanța de apel nefondat i-a restituit cererea de apel.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) și (4), 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii, cu indicarea: motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În corespundere cu art. 368 Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Din esența prevederilor art.17/1, 364 alin.4 și art.365 alin.3 din Codul de procedură civilă, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său, prin aplicarea semnăturii olografe sau semnăturii electronice avansată calificată.

Totodată potrivit art.43 din Legea 124 din 19.05.2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (în vigoare din 10.12.2022), documentul electronic este considerat autentic dacă întrunește cumulativ următoarele condiții: a) semnătura electronică sau sigiliul electronic este aplicat de persoana abilitată, în modul stabilit, să semneze cu semnătură olografă documentul echivalent pe suport de hârtie; b) pe documentul electronic este aplicată semnătura electronică autentică sau sigiliul electronic autentic al semnatarului sau al creatorului sigiliului electronic indicat în document.

În context, în art.40 alin. 1, 7 din Legea nr.124 din 19.05.2022 se reiterează că documentul electronic semnat cu semnătură electronică calificată este asimilat, după efectele acestuia, cu documentul similar pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă, iar modul de utilizare a documentelor electronice în cadrul procedurilor judiciare este reglementat de legislația procesuală, făcându-se astfel trimitere la prevederile art.17/1 și art.364 alin.4 din Codul de procedură civilă, ce reglementează condițiile depunerii cererilor în instanțele judecătorești, prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Avocatul Valeriu Caușnean, a depus cererea de apel, cu anexă, în copii, fără a aplica semnătura olografă sau electronică avansată calificată, contrar prevederilor art. 364 alin.4 și art.365 alin.3 din Codul de procedură civilă. În condițiile expuse se apreciază că acesta nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel reiterate în încheierea din 24.01.2023.

Potrivit art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța de recurs precizează că, în sensul art.10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură se invocă, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile, în funcție de prevederile legii, constau printre altele, și în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură.

Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în practica sa constantă, a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut, ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, totodată ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele *Golder vs United Kingdom* din 21 februarie 1975, *Van Harn vs. Germania*, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, *Pîrnău ș.a. vs Republica Moldova* din 31 ianuarie 2012 și *SA „Universul” vs Republica Moldova* din 10 iulie 2012).

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că textul legislativ este formulat în mod clar și inteligibil, fără dificultăți de ordin sintactic și pasaje obscure, expunerea clară de către Curtea de Apel Bălți a neajunsurilor ce urmau a fi înlăturate, inclusiv obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță.

Conform art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să respingă recursul și să mențină încheierea.

Luând în considerare cele expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs poartă un caracter declarativ și sunt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii din 22 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Hristian Godorojea, reprezentat de avocatul Valeriu Caușnean.

Se menține încheierea din 22 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Hristian Godorojea împotriva Tatiane Godorojea, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Ocnița, cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea

domiciliului copilului minor, și la cererea depusă de Tatiana Godorojea împotriva lui Hristian Godorojea, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Ocnița, cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecătorii

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc